

Γιώργος Ν. Πολίτης
Αναπληρωτής Καθηγητής Κοινωνικής Φιλοσοφίας

Παν/πολη
Ζωγράφου, Αθήνα,
Τ.Κ. 157 03

Τηλ. 210-7277321
Fax: 210-7277535

Κοινωνική Φιλοσοφία

8. «Ουτοπικός» σοσιαλισμός – Αναρχία

8.1 Πιερ-Ζοζέφ Προυντόν – Μιχαήλ Μπακούνιν – Πέτρος Κροπότκιν

8.2 Καταστροφή του Κράτους και ελευθερικός σοσιαλισμός

8.3 “Το Σχίσμα” της Πρώτης Διεθνούς του 1872 και η ισπανική Επανάσταση του 1936.

Η αναρχία είναι τάξη, η κυβέρνηση είναι εμφύλιος πόλεμος, Anselme Bellegarrigue, παρά Peter Marshall, *Demanding the Impossible*, London, 1993 σελ. 434.

Το πάθος για την καταστροφή είναι ένα δημιουργικό πάθος. Mikhail Bakunin, “*Deutsche Jahrbücher*”, 1842, βλ. Sam Dolgoff, (ed.), *Bakunin on Anarchy*, New York, 1973, σελ. 57.

Το να κυβερνάσαι σημαίνει ότι παρακολουθείσαι, ελέγχεσαι, κατασκοπεύεσαι, κατευθύνεσαι, διευθύνεσαι από νόμους, αριθμείσαι, ρυθμίζεσαι, εγγράφεσαι, διδάσκεσαι, ακούς κηρύγματα, ελέγχεσαι, συγκρατείσαι, αξιολογείσαι, κοστολογείσαι, λογοκρίνεσαι, διατάζεσαι από πλάσματα που δεν διαθέτουν ούτε το δίκαιο, ούτε τη σοφία, ούτε την ικανότητα να το πράξουν... Αυτή είναι η κυβέρνηση, αυτή είναι η δικαιοσύνη της, αυτή είναι η ηθική της. Pierre-Joseph Proudhon, *The General Idea of the Revolution in the 19th Century*, Pluto Press, London, 1989 (Paris, 1851), σελ. 295.

Τα κομμουνιστικά κόμματα δεν είναι, παρά η γνώμη του Marx μετουσιωμένη σε απόλυτη αλήθεια μέσω της ψήφου μιας ψευδούς μειοψηφίας,” Michael Bakunin, “Federalism, Socialism and Anti-theologianism”, in K. J Kenafick, (επ.), μτφρ., *Marxism Freedom and the State*, Freedom Press 1990, σ. 45.

Οι αστοί έχουν κάθε λόγο να υποστηρίζουν ότι η Διεθνής πολεμά παλιές τυραννίες για να εγκαθιδρύσει νέες, Mikhail Bakunin, παρά Paul Thomas, *Karl Marx and the Anarchists*, London, 1980, σ. 45.

Ο Marx θέλει να αιχμαλωτίσει το κράτος, ενώ εγώ να το καταστρέψω, Michael Bakunin, *Federalism, Socialism and Anti-theologianism*, in K. J Kenafick, (επ.), μτφρ., *Marxism Freedom and the State*, Freedom Press, 1990, σ. 18.

Ερώτημα Ποια είναι η καταστατική διαφωνία μεταξύ εξουσιαστικού και ελευθεριακού σοσιαλισμού;

Κύρια Πηγή

Γιώργος Ν. Πολίτης, «Η σύγκρουση ελευθερία και εξουσίας με αφορμή την ισπανική επανάσταση», στο *Ελευθερία και Εξουσία*, Αθήνα, 2010.

Δευτεύτευουσες πηγές:

Max Nettlau, *Η ιστορία της αναρχίας*, εκδ. Αλεξάνδρεια, 2017.

Τζων Κλαρκ-Σαμ Ντόλγκοφ, *Μπακούνιν κατά Μαρξ*, εκδ. Αλεξάνδρεια, 2017